

Brædstrup d. 07.02.2024

Til indenrigsministeren og ministeren for byer og landdistrikter

Kære Sophie Løhde og Morten Dahlin

I Balance Danmark har vi netop udgivet en ny analyse om fordelingen af statslige arbejdspladser, som følger op på tidligere analyser udgivet i bl.a. 2020 og 2022. Analysen er lavet på baggrund af en særkørsel fra Danmarks Statistik.

I analysen redegør vi for den geografiske fordeling af statslige arbejdspladser i 2023 og sammenligner med tilsvarende tal for 2022 og 2015. På den baggrund kan vi bl.a. dokumentere, hvordan udviklingen i antallet af statslige arbejdspladser i kommuner og landsdele ser ud, efter de politiske udflytningsaftaler 'Bedre Balance I' og 'Bedre Balance II' er blevet implementeret.

På den ene side viser vores analyse, at stort set alle landsdele i Danmark har haft en vækst i antallet af statslige arbejdspladser fra 2015 til 2023. Altså en klar indikation på, at 'Bedre Balance I' og 'Bedre Balance II' har haft en umiddelbar positiv effekt i de kommuner og landsdele, hvor man flyttede og etablerede arbejdspladser.

På den anden side viser vores analyse, at der sideløbende med udflytningen af statslige arbejdspladser har foregået en massiv, underliggende centralisering til fordel for hovedstaden. Ifm. 'Bedre Balance I' og 'Bedre Balance II' blev der flyttet ca. 5.750 statslige arbejdspladser fra hovedstaden til resten af Danmark. På trods af det kommer landsdelene Byen København og Københavns omegn ud med et plus på ca. 6.300 statslige arbejdspladser i perioden 2015 til 2023. Dermed har hovedstaden fået tilført over 12.000 nye statslige arbejdspladser siden 2015.

Det er en markant centralisering og et markant tal, som kun kan lade sig gøre, fordi der konstant strømmer nye statslige arbejdspladser til hovedstaden.

På den baggrund har vi udarbejdet en række anbefalinger til regeringen og Folketingets partier:

1. Nye eller udvidelser af statslige institutioner skal som udgangspunkt etableres uden for hovedstaden.

I regeringsgrundlaget fremgår det, at *regeringen ønsker som udgangspunkt, at nye statslige institutioner, eller væsentlige udvidelser af eksisterende statslige institutioner, placeres uden for de største byer, medmindre helt særlige grunde taler imod*. Det er en ambition, vi naturligvis deler med jer. Men vi savner samtidig en beskrivelse af, hvordan regeringen konkret vil sikre, at det ønske også bliver en realitet. Det er i sig selv ikke nok, at det står som en ambition eller et ønske i et regeringsgrundlag. Der skal udarbejdes en strategi oppefra, der sikrer, at de ansvarlige ministerier løbende placerer nye statslige arbejdspladser uden for hovedstaden. Samtidig anbefaler vi, at regeringen tydeliggør, hvornår noget er en *væsentlig udvidelse*, samt præciserer, hvilke helt særlige grunde der potentielt kan tale imod, at nye statslige arbejdspladser placeres uden for hovedstaden eller de største byer.

Balance Danmark

Analyse. Viden. Udvikling.

Degnemosen 1
8740 Brædstrup
CVR 36150610

+45 23 71 00 43
mail@balance-danmark.dk
www.balance-danmark.dk

Bestyrelsen

Formand Kim Ruberg

Degnemosen 1
8740 Brædstrup

Næstformand Jesper Frost Rasmussen

Borgmester
Torvegade 74
6700 Esbjerg

Erik Lauritzen

Borgmester
Blansskov 15
6400 Sønderborg

Michael Böss

Historiker og forfatter
P.O. Pedersens Vej 12
7500 Holstebro

Mette Kristensen

Operations director
Frøerstuevej 9
5700 Svendborg

Holger Schou Rasmussen

Borgmester
Grønningen 12
4930 Maribo

Ib Lauritsen

Borgmester
Rådhusstrædet 6
7430 Ikast

Birthe Linddal

Fremtidsforsker
Smøgen 2
8420 Knebel

H.C. Østerby

Borgmester
Tangsvej 24
7500 Holstebro

2. **En årlig redegørelse af fordelingen af statslige arbejdspladser på kommune- og landsdelsniveau.**

Regeringen fremlægger hvert år en regional- og landdistriktpolitisk redegørelse på en lang række områder. Vi anbefaler, at fordelingen af statslige arbejdspladser på kommune- og landsdelsniveau fremover indgår i den årlige redegørelse. Regeringen har bl.a. mulighed for at gå i dybden med tallene inden for de enkelte brancher – fx fordelingen af statslige arbejdspladser inden for offentlig administration, videregående uddannelser, forsvaret etc. I vores analyse kan vi se de overordnede tal og udviklingstendenser, men vi kan ikke komme ned på brancheniveau, hvilket er ærgerligt, da det vil give et større indblik i udviklingen. En årlig redegørelse af fordelingen af statslige arbejdspladser på kommune- og landsdelsniveau vil samtidig sikre, at regeringen og embedsværket kan følge med i, om de ambitioner og mål, som regeringsgrundlaget udstikker, også bliver ført ud i livet.

3. **Evaluer udflytningsaftalerne 'Bedre Balance I' og 'Bedre Balance II'.**

Vi anbefaler, at uvildige eksperter i samarbejde med relevante styrelser og institutioner gennemfører en grundig evaluering af flytninger og etableringer af statslige arbejdspladser i relation til 'Bedre Balance I og II' – herunder med fokus på rekruttering af medarbejdere, ændrede arbejdsprocesser, omkostninger over tid, dynamiske effekter, overlevering af viden, effektivitet og kvalitet etc. Det vil være helt naturligt at igangsætte en evaluering af det, som den daværende statsminister kaldte for danmarkshistoriens største flytteøvelse, så vi næste gang, der skal flyttes eller etableres arbejdspladser i et større omfang, ved, hvad der fungerer, og hvad der skal gøres bedre. Har nærhed til uddannelser fx betydet noget for rekrutteringsmulighederne, og har det betydning, om hele eller dele af styrelser er flyttet ud? Der er mange ting, som vi kan og bør undersøge.

Vi står naturligvis til rådighed, hvis I har spørgsmål til ovenstående. Vi mødes også gerne til en fælles drøftelse om fordelingen af de statslige arbejdspladser og de anførte anbefalinger.

Analysen '*Geografisk fordeling af statslige arbejdspladser 2015-2023*' er vedlagt som bilag. Heri fremgår også yderligere anbefalinger.

Med venlig hilsen,

Bestyrelsen i Balance Danmark

Kim Ruberg, bestyrelsesformand

Jesper Frost Rasmussen, næstformand

Erik Lauritzen

Michael Böss

Mette Kristensen

Holger Schou Rasmussen

Ib Lauritsen

Birthe Linddal

H.C. Østerby